

XAVERIUS is de Latijnse weergave van **JAVIER**

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Familienaam van Franciscus Xaverius, die eigenlijk officieel heette Don Francisco de Yasu y Javier naar het familieslot en de gelijknamige plaats in het Noord-Spaanse Navarra.

Van oorsprong wat het een baskische naam: Jaberri, voortgekomen uit 'Etchaberri' = 'nieuw huis'

*

Franciscus Xaverius sj, Goa, India; missionaris; † **1552; feest 3 december.**

Francisco de Yasu y Javier werd op 7 april 1506 geboren op het landgoed Javier in Navarra, Baskenland (Noord-Spanje). Hij studeerde te Parijs met een glanzende carrière in het vooruitzicht. Maar een ontmoeting met zijn landgenoot Iñigo (Ignatius) van Loyola zou van beslissende betekenis worden voor zijn leven. Deze Ignatius probeerde Franciscus over te halen tot zijn ideaal om 'de zielen te helpen', mensen in hun geloof en gebed te begeleiden en gelukkig te maken door aandacht te besteden aan Gods werk in ieders persoon. Met grote moeite liet Franciscus zich hiervoor winnen. Tezamen met nog acht anderen legden Ignatius en hij in 1534 de geloften af dat ze hun verder leven enkel en alleen in dienst van God zouden stellen. Dat gebeurde in het kapelletje van Montmartre, dat destijds even buiten Parijs lag. Meteen daarna gaat Franciscus theologie studeren. De tien vrienden in de Heer houden contact, ook al raken ze verspreid over het toenmalige Europa. In 1540 krijgen ze officieel toestemming van paus Paulus III om een religieuze orde op te richten: de Sociëteit van Jezus ('jezuïeten'). Op aanvraag van de koning van Portugal wordt Franciscus in 1541 naar de nieuwe missiegebieden van Achter-Azië gezonden.

Vanaf dat moment begint er een rusteloos leven van reizen en trekken. Het doet sterk denken aan Paulus, de grote apostel uit de eerste eeuw van het christendom. Vanuit Goa in India trekt hij dwars door het vasteland naar de westkust. In het voorbijgaan bezoekt hij te Madras het graf van de apostel Thomas. Vandaar zet hij koers naar Malakka, doet de Molukken aan, Ambon waar al christenen wonen, Ternate, nog volledig onbekend met de christelijke godsdienst. Hij doet zelfs Molotai aan, een eiland dat bekend staat om zijn koppensnellers. Overal probeert hij met behulp van tolken mensen tot het christelijk geloof te bewegen. Als hij ook maar enigszins meent dat zij het doopsel waardig zijn, dient hij het toe. Hij wordt daarbij aangemaand door zijn overtuiging dat ongedoopten in het hiernamaals voorgoed verloren zullen gaan, een opvatting die toen heel gewoon was en algemeen verspreid.

Franciscus was gegrepen door de persoon van Jezus en de liefde van zijn Vader. Met zijn vurig Baskisch temperament leefde hij voor het evangelie.

Na de ontmoeting met een bekeerde Japanner gaat hij naar Japan en probeert door te dringen tot de keizer. Dat lukt pas na vele mislukkingen en vergeefse pogingen, en dan alleen nog maar nadat ze zich hebben uitgedost in de kleding van westerse hoogmogheden, compleet met dure relatiegeschenken, zoals klokken, muziekdoosjes, spiegels, kristal, kostbare kleding en wijn. De keizer geeft toestemming om het christelijk geloof te verkondigen. Hij voegt eraan toe dat het ieder in zijn rijk vrij staat dat geloof inderdaad te kiezen, wanneer men van mening mocht zijn dat men er gelukkiger van wordt. De prediking en organisatie ter plaatse laat Franciscus vervolgens over aan mede-jezuïeten. Zelf verlangt hij ernaar het 'magische' China te bereiken, het toenmalige cultuurcentrum van heel Achter-Azië. Hij was ervan overtuigd dat alle omringende culturen mee zouden gaan, als China voor het christendom kon worden gewonnen.

Om zich op dit alles voor te bereiden gaat hij eerst terug naar Goa. Onmiddellijk daarop waagt hij de sprong. Op het onooglijke eilandje Sancian voor de Chinese kust wordt hij ziek en sterft.

*

Hij is patroon van de missies.

*

Hij wordt afgebeeld in zwarte toog, witte halflange superplie met stola eroverheen; vaak een kruis in de hand voor zich uit (symbool van geloofsverkondiging aan niet-christenen).